

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

กระบวนการ

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิ
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
กรณี การวินิจฉัยอุทธรณ์
ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คู่มือการปฏิบัติงาน

กระบวนการ

๑. วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับนิติกร และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนักงานอุทธรณ์ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำหน้าที่ในฝ่ายเลขานุการของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวม.) เพื่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คู่มือฉบับนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีที่ประชาชนอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธคำขอเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการรับคำอุทธรณ์จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาวินิจฉัย จุดมุ่งหมายของคู่มือก็เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนมีประสิทธิภาพ ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อ

- ๑) เป็นคู่มือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องภายใต้ขอบเขตบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
- ๒) เป็นเอกสารแสดง ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์อย่างเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายให้แก่ กวม. เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. ขอบเขต

๒.๑ กรณีอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คู่มือฉบับนี้ใช้เป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องในการดำเนินการต่อกรณีอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเกิดขึ้นได้ใน ๓ กรณี ดังนี้

- ๑) กรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
เป็นการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ และ มาตรา ๑๕
- ๒) กรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย
เป็นการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ และ มาตรา ๑๗
- ๓) กรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
เป็นการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ และ มาตรา ๒๕

กรณีทีบุคคลจะใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานได้^๑ มี ๓ กรณี ดังนี้

สิทธิอุทธรณ์	เหตุที่ต้องใช้สิทธิอุทธรณ์
๑. อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลข่าวสาร หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารนั้น มีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน
๒. อุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน	กรณีหน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้มีประโยชน์ได้เสีย
๓. อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	กรณีหน่วยงานของรัฐไม่ยินยอมแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามคำขอของเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๒ ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานอาจมีคำสั่งปฏิเสธ

ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งปฏิเสธคำขอของประชาชนได้โดยชอบด้วยกฎหมาย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ข้อมูลข่าวสารในลักษณะนี้สามารถจำแนกได้ดังนี้ คือ

- ๑) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามนัยมาตรา ๑๔
- ๒) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องใช้ดุลยพินิจตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๑๕
- ๓) ข้อมูลข่าวสารที่มีวิธีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ตามนัยมาตรา ๑๖ (ข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับไว้)
- ๔) ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้มีประโยชน์ได้เสีย (คุ้มครองบุคคลที่สาม) ตามนัยมาตรา ๑๗

๒.๓ ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

- ๑) ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมาย : ในการใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ

โดยหลักการแล้วบุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ ย่อมมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งสิทธิได้รู้ดังกล่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย

สิทธิได้รู้ตามกฎหมายฉบับนี้เป็นสิทธิของคนไทยโดยเฉพาะ ซึ่งโดยบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ มีผลให้คนต่างด้าวไม่มีสิทธิได้รู้เช่นคนไทย

^๑ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๖ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ”

มาตรา ๒๕ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายหุดค่าของคณแบบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้องได้”

แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ยังเปิดโอกาสสำหรับคนต่างด้าวไว้ เพื่อให้คนต่างด้าวบางสถานะใช้สิทธิได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการปกป้องสิทธิของตนเท่านั้น

ผู้ทรงสิทธิ	ข้อกำหนด
๑. บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย	มาตรา ๙ วรรคสาม และมาตรา ๑๑ วรรคท้าย กำหนดให้บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้
๒. นิติบุคคล หรือเอกชนที่มีสัญชาติไทย	คำว่า “บุคคล” ใน มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ นอกจากหมายถึงบุคคลธรรมดาแล้ว ยังหมายความรวมถึง เอกชน กลุ่มหรือคณะบุคคล และนิติบุคคล
๓. คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย	มาตรา ๔ วรรค ๗ กำหนดว่า “คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคล หมายความว่า “คนต่างด้าว” ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ก็มีสิทธิรับรู้
๔. คนต่างด้าวที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หมายรวมถึงนิติบุคคลที่ทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อคนต่างด้าวหรือมีผู้จัดการหรือกรรมการเกินครึ่งเป็นคนต่างด้าว คนต่างด้าวประเภทนี้ ในปัจจุบัน ยังไม่มีสิทธิได้รับรู้	มาตรา ๙ วรรคท้าย กำหนดว่า คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา นี้ เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีประกาศกฎกระทรวงในเรื่องนี้ ทำให้คนต่างด้าวยังไม่มีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ (สิทธิเข้าตรวจดู สิทธิขอ ดูขอสำเนา)
ข้อสังเกตสำคัญ : (หน่วยงานของรัฐ ไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายนี้) แม้หน่วยงานของรัฐจะมีสถานะเป็นนิติบุคคลและมีความจำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ก็ตาม	เหตุผลคือ ❖ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อวางหลักเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในเรื่องของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ❖ การขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน เป็นความสัมพันธ์ในทางการบริหารราชการ หรือการปกครองภาครัฐ จึงต้องใช้กลไกการบริหารของภาครัฐ ซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบแบบแผน และธรรมเนียมปฏิบัติทางราชการรองรับอยู่แล้ว

หมายเหตุ : หากผู้ขอข้อมูลข่าวสารมีได้อยู่ในฐานะผู้ทรงสิทธิรับรู้ หน่วยงานของรัฐ ผู้รับคำขอมีคำสั่งให้ยกคำขอข้อมูลนั้นได้

๒) ผู้ทรงสิทธิ : ในฐานะเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ผู้ทรงสิทธิ	ข้อกำหนด
๑. บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย	มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย.....
๒. บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่ต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย	มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
๓. แพทย์ที่เจ้าของข้อมูลนั้น มอบหมาย	มาตรา ๒๕ วรรค ๒ การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้
๔. บุคคลตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ** - ผู้ใช้อำนาจปกครอง (กรณีผู้เยาว์) - ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ - ผู้ดำเนินการแทนผู้ถึงแก่กรรม ตามลำดับ ดังนี้ คือ ๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย ๒) คู่สมรส ๓) บิดาหรือมารดา ๔) ผู้สืบสันดาน ๕) พี่น้องร่วมบิดามารดา ๖) คณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ	มาตรา ๒๕ วรรค ๔ ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิ ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้ แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรมแล้วได้ (ตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐)
ข้อสังเกตสำคัญ	กรณีที่เป็น “นิติบุคคล” พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มิได้ให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

๓. คำจำกัดความ

- ๓.๑ กขร. หมายถึง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
 ๓.๒ กวฉ. หมายถึง คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
 ๓.๓ คณะอนุกรรมการส่งเรื่องฯ หมายถึง คณะอนุกรรมการที่พิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์

ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

- ๓.๔ สขร. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
 ๓.๕ สวธ. หมายถึง ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
 ๓.๖ ผู้อุทธรณ์ หมายถึง ผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูล

ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓.๗ กรรมการสำนวน หมายถึง กรรมการวินิจฉัยที่คณะกรรมการ กวฉ. มีมติมอบหมายให้เป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

๓.๘ เจ้าหน้าที่สำนวน หมายถึง นิติกร หรือเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเรื่องอุทธรณ์ เพื่อดำเนินการสนับสนุนการจัดทำสำนวนเรื่องอุทธรณ์ให้แก่ กรรมการสำนวน โดยมีหน้าที่ รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อ กวฉ. รวมถึงรับผิดชอบงานดำเนินงานทางธุรการ และสารบบแฟ้มสำนวนอุทธรณ์

๓.๙ ระเบียบวิธีพิจารณา หมายถึง ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒

๔. ข้อกำหนดที่สำคัญ

กระบวนการวินิจฉัยอุทธรณ์ มีความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และเจ้าหน้าที่สำนวนสามารถดำเนินการกระบวนการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์เป็นไปตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ครบถ้วนได้มาตรฐาน

๕. ตัวชี้วัดที่สำคัญ

๕.๑ เจ้าหน้าที่สำนวนสามารถดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ๔๐.๕ วัน แต่ไม่เกินเวลาที่กำหนดในกฎหมาย (ภายใน ๖๐ วัน) ทั้งนี้

- ไม่นับรวมระยะเวลาที่ไม่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานได้
- ไม่นับรวมระยะเวลากรณี คณะกรรมการฯ เลื่อน/เว้นการประชุม
- ไม่นับรวมระยะเวลากรณี ที่มีวันหยุดราชการ

๕.๒ จำนวนเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สามารถดำเนินการได้ แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของเรื่องอุทธรณ์ทั้งหมด

๖. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบงานดำเนินการเรื่องอุทธรณ์

๑) งานด้านบริหารงานทั่วไป และธุรการ

ผอ.สขร. ในฐานะ/หน้าที่

- ผู้บริหาร สั่งการ ใน สขร.
- เลขานุการ กขร.
- อนุกรรมการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์
- เลขานุการในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะใหญ่ ทั้ง ๕ สาขา

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป ในฐานะ/หน้าที่

- ผู้บริหารงานธุรการ
- อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์

๒) งานด้านวินิจฉัยอุทธรณ์

ผอ.สวธ. ในฐานะ/หน้าที่

- ผู้อำนวยการส่วน บริหาร ในส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์
- เลขานุการในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ

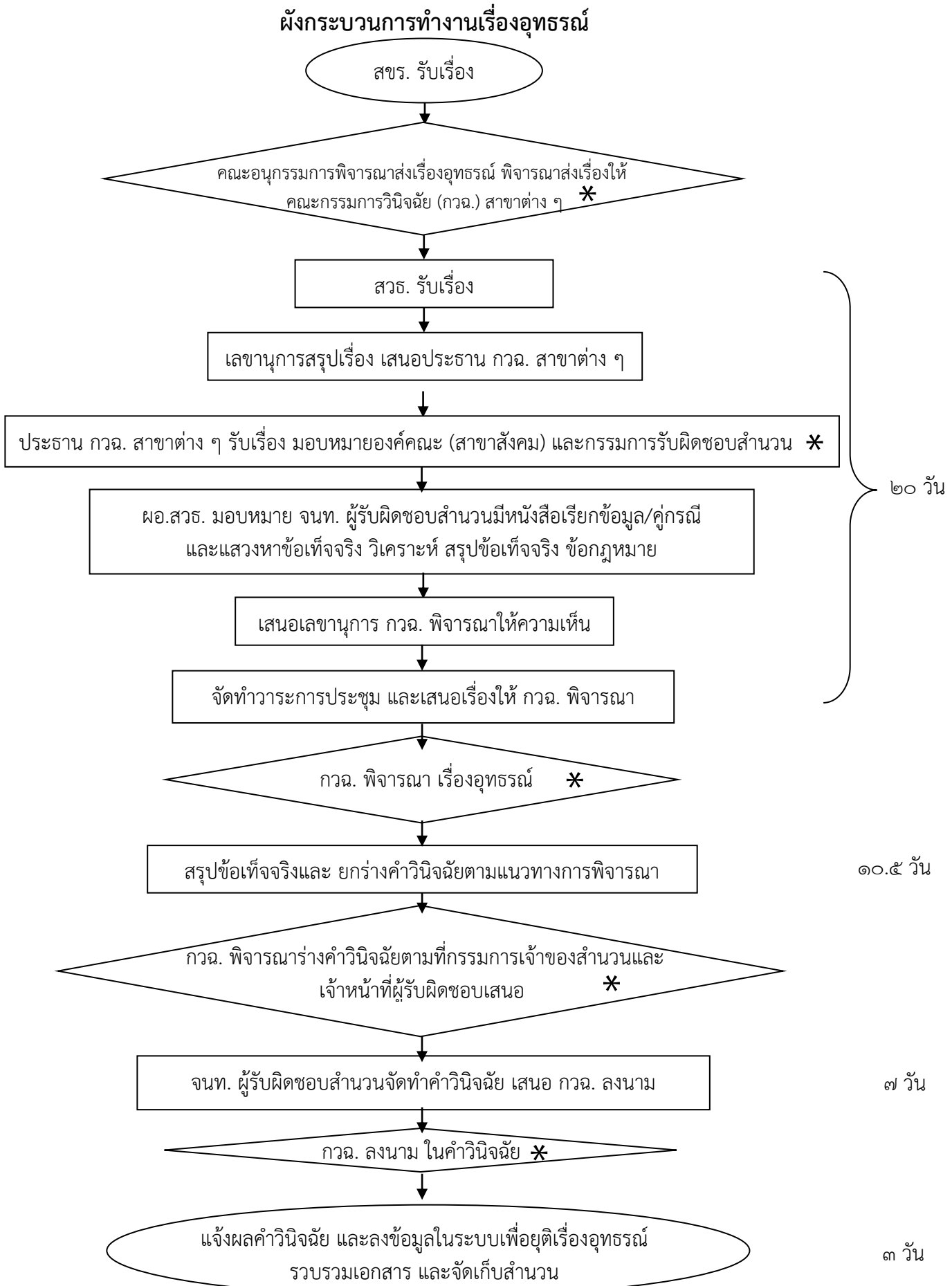
นิติกร และเจ้าหน้าที่ในส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์ในฐานะ/หน้าที่

- นิติกร และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นฝ่ายเลขานุการฯ ในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ จัดทำแฟ้มสำนวน สรุปประเด็นปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย
- ผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ
- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

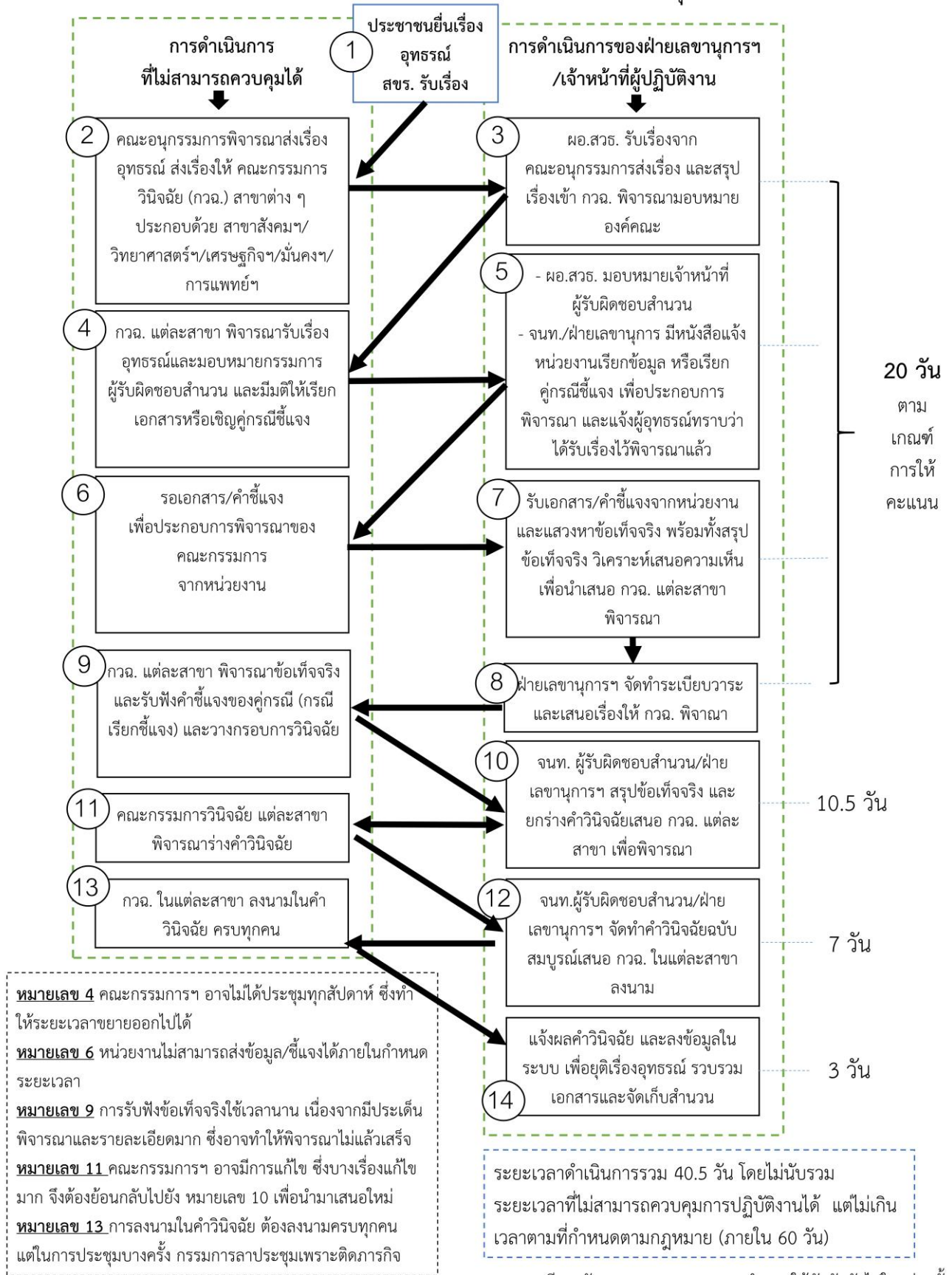
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและรับผิดชอบดูแลการดำเนินงานทางธุรการให้แก่คณะกรรมการฯ

- ดำเนินการทางด้านธุรการในกระบวนการวินิจฉัยอุทธรณ์ เช่น แจกผลคำวินิจฉัย เรียกข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ

๗. แผนผังการปฏิบัติงาน (Work Flow)

รายละเอียดผังกระบวนการทำงาน ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์

๘. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ : สขร. รับคำอุทธรณ์ไว้ดำเนินการ

วิธีปฏิบัติ

- ๑) ฝ่ายบริหาร โดย เจ้าหน้าที่ธุรการรับคำอุทธรณ์จากกองกลาง สปน. แล้วลงทะเบียนรับหนังสือในระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ สปน.
- ๒) หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปนำเสนอให้ ผอ.สขร. เพื่อทราบโดยเร็ว และให้ถือเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนในการดำเนินการ
- ๓) ผอ.สขร. รับทราบและพิจารณาสั่งการมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเรื่องอุทธรณ์ดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ : ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเรื่อง ดำเนินการส่งเรื่องอุทธรณ์ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินกระบวนการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์

วิธีปฏิบัติ

- ๑) เลขานุการ มอบหมายสั่งการให้ผู้ช่วยเลขานุการรับเรื่องอุทธรณ์จากฝ่ายบริหารแล้วลงทะเบียนในสารบบเรื่องอุทธรณ์ และตรวจสอบความถูกต้องของการใช้สิทธิอุทธรณ์ รวมถึงความครบถ้วนของเอกสาร ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเอกสาร ๓ รายการ คือ
 - คำอุทธรณ์
 - คำขอข้อมูลข่าวสาร
 - คำปฏิเสธของหน่วยงานที่รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารนั้น

วิธีการลงทะเบียนสารบบอุทธรณ์ ให้ลงทะเบียนตามลำดับเรื่องที่รับไว้ดำเนินการ ทับ(/) ด้วยปี พ.ศ. ปัจจุบัน โดยเรื่องที่ ๑ ให้เริ่มต้นนับจากวันที่ ๑ มกราคม และเมื่อขึ้นปีใหม่ในนับ ๑ ใหม่ ตัวอย่างเช่น อุทธรณ์ที่ ๕๓/๒๕๕๓ เป็นต้น

- ๒) ผู้ช่วยเลขานุการ ดำเนินการสรุปสำนวนเรื่องอุทธรณ์ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เสนอให้เลขานุการพิจารณาตรวจสอบ
- ๓) เลขานุการตรวจสอบสำนวนเรื่องอุทธรณ์ทั้งหมด และมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการเตรียมการจัดทำระเบียบวาระการประชุม
- ๔) เลขานุการประสานแจ้งประธานอนุกรรมการฯ เพื่อกำหนดนัดวันประชุมพิจารณารับเรื่อง และมีหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการฯ ส่งเรื่องอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยสาขาที่เกี่ยวข้องพิจารณา
- ๕) ประชุมคณะกรรมการฯ ตามระเบียบวาระการประชุม
- ๖) เลขานุการเสนอเรื่องอุทธรณ์ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา เพื่อมีมติว่าจะรับเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวไว้เป็นเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ หากพิจารณารับเรื่องแล้วมีประเด็นให้พิจารณาต่อไปว่าสมควรให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใด ทำหน้าที่วินิจฉัย
- ๗) ฝ่ายเลขานุการรับมติของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการ และส่งสำนวนเรื่องอุทธรณ์ให้ สวธ. ในฐานะฝ่ายธุรการ และฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ

ขั้นตอนที่ ๓ : ผอ.สวธ. ฝ่ายเลขานุการ กวฉ. รับเรื่องและสรุปสำนวนเบื้องต้นตามแบบฟอร์ม เสนอประธาน กวฉ. สั่งมอบหมายองค์คณะ

วิธีปฏิบัติ

- ๑) ผอ.สวธ. สรุปสำนวนตามมติของคณะอนุกรรมการฯ เสนอประธาน กวฉ. เพื่อพิจารณา มอบหมายองค์คณะ และมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ แต่ละสำนวนตามความเหมาะสม ในกรณีที่ กวฉ. สาขาที่รับผิดชอบไม่มีการแบ่งองค์คณะ ให้ ผอ.สวธ. มอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ และส่งสรุปสำนวนทั้งหมดให้ ฝ่ายเลขานุการ กวฉ. สาขานั้นดำเนินการต่อไป
- ๒) ผอ.สวธ. รับผิดชอบ หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเรื่องอุทธรณ์ลงระบบเรื่องอุทธรณ์ (ระบบฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์) เพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ๓) เลขานุการ กวฉ. สาขาที่รับผิดชอบ รับเรื่องไว้ดำเนินการ และมอบหมายให้ ผู้ช่วยเลขานุการ หรือเจ้าหน้าที่สำนวนประสานแจ้งประธานกรรมการฯ เพื่อกำหนดนัดวันประชุมพิจารณารับเรื่อง และมีหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป
- ๔) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)

ขั้นตอนที่ ๔ : กวฉ. พิจารณารับเรื่องอุทธรณ์และดำเนินกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริง

วิธีปฏิบัติ

กรณีเป็นสำนวนอุทธรณ์เรื่องใหม่

- ๑) ผอ.สวธ. สรุปสำนวนตามมติของคณะอนุกรรมการฯ เสนอต่อที่ประชุม กวฉ.
- ๒) กวฉ. พิจารณาสำนวนอุทธรณ์เป็นครั้งแรก เพื่อมติ
 - ❖ พิจารณารับเรื่องอุทธรณ์ เรียกเอกสาร และหรือ เรียกคู่กรณีมาชี้แจง
 - ❖ มอบหมายกรรมการ ๑ ท่านเป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวน
 - ❖ มอบหมายฝ่ายเลขานุการแจ้งมติของ กวฉ. ให้คู่กรณีทราบและปฏิบัติ

กรณีเป็นสำนวนอุทธรณ์ที่อยู่ระหว่างพิจารณา

- ๓) เจ้าหน้าที่สำนวนจัดทำสรุปประเด็นข้อเท็จจริง จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเพิ่มเติมจากการเรียกมาประกอบการพิจารณา และประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความคืบหน้าจากมติการประชุมเกี่ยวกับสำนวนอุทธรณ์นั้น เสนอโดยผ่านการตรวจสอบของเลขานุการ และกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนตามลำดับ
- ๔) เลขานุการดำเนินการทางธุรการ และเสนอเรื่องอุทธรณ์ต่าง ๆ ตามลำดับระเบียบวาระ
- ๕) เจ้าหน้าที่สำนวนรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมประเด็นการพิจารณาให้ กวฉ. พิจารณา
 - ❖ ในกรณีเป็นการประชุมสำนวนอุทธรณ์เรื่องนั้น เป็นครั้งที่สอง เจ้าหน้าที่สำนวนเสนอประเด็นกฎหมายเบื้องต้น ได้แก่
 - เป็นกรณีอุทธรณ์ตามกฎหมายหรือไม่
 - ผู้ขอเป็นผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายหรือไม่
 - หน่วยงานที่ปฏิเสธคำขออยู่ในบังคับขอบเขตของกฎหมายหรือไม่
 - ❖ ในกรณีเป็นการประชุมสำนวนอุทธรณ์เรื่องนั้น เป็นครั้งที่สาม และครั้งต่อ ๆ มา ถือว่าเป็นเรื่องค้างการพิจารณา เจ้าหน้าที่สำนวนต้องจัดทำสรุปข้อเท็จจริง ข้อมูลข่าวสารที่

ได้รับเพิ่มเติมจากการเรียกมาประกอบการพิจารณา และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ที่ประชุมพิจารณา โดยมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังนี้

- พิจารณาความสมบูรณ์ ครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของการอุทธรณ์หรือไม่ มีรายการใดบ้าง
 - พิจารณารับฟังคำชี้แจงของคู่กรณี และผู้ที่เกี่ยวข้องตามที่ กวฉ. เรียกมาชี้แจง
 - พิจารณาเหตุผลในการไม่เปิดเผยแต่ละรายการที่หน่วยงานยกขึ้นอ้าง ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
 - พิจารณาเหตุผล ความจำเป็น ในการให้ผู้อุทธรณ์ได้รับรู้ หรือเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้น
- ๖) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)

ขั้นตอนที่ ๕ : กวฉ. พิจารณาวางแนวทางวินิจฉัยตามสำนวนข้อเท็จจริงที่ได้รับฟังแล้ว

วิธีปฏิบัติ

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการพิจารณาวางแนวคำวินิจฉัย ภายหลังจากที่ได้พิจารณาความสมบูรณ์ ครบถ้วนของเอกสาร ข้อเท็จจริงความเป็นมาของเรื่อง ฟังคำชี้แจงของคู่กรณี เหตุผล ความจำเป็นของ คู่กรณีทั้งสองฝ่าย และผู้มีประโยชน์ได้เสีย รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล ข่าวสารในอุทธรณ์เรื่องนั้นๆ แล้ว

- ๑) เจ้าหน้าที่สำนวนรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมประเด็นการพิจารณาให้ กวฉ.พิจารณา
- ๒) กวฉ. พิจารณากำหนดแนวทางวินิจฉัย
- ๓) เลขานุการให้ความเห็นและเสนอแนวคำวินิจฉัยกรณีที่เคยมีคำวินิจฉัยเรื่องลักษณะทำนอง เดียวกันแล้ว โดยเสนอทั้งแนวคำวินิจฉัยหลัก และแนวคำวินิจฉัยเฉพาะกรณี
- ๔) กวฉ. พิจารณาทบทวนคำสั่งปฏิเสธของหน่วยงาน พิจารณาใช้ดุลยพินิจซึ่งน้ำหนัก ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน และมีมติวินิจฉัย เบื้องต้น
- ๕) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนวนรับไปดำเนินการยกร่างคำวินิจฉัยตามกรอบที่กำหนด
- ๖) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)
- ๗) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนยกร่างคำวินิจฉัยตามรูปแบบคำวินิจฉัยของ กวฉ. เสนอผ่าน กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวน

ขั้นตอนที่ ๖ : กวฉ. พิจารณาร่างคำวินิจฉัย ให้ความเห็นชอบ และมีมติวินิจฉัยเป็นที่สุด

วิธีปฏิบัติ

- ๑) ผู้ช่วยเลขานุการ บรรจुर่างคำวินิจฉัยเข้าสู่วาระการประชุมครั้งต่อไป
- ๒) เจ้าหน้าที่สำนวนรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมร่างคำวินิจฉัยให้ กวฉ.พิจารณา
- ๓) กวฉ. พิจารณาร่างคำวินิจฉัย
- ๔) กวฉ. มีมติวินิจฉัยเป็นที่สุด ให้ความเห็นชอบ และลงนามในคำวินิจฉัย
- ๕) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)

ขั้นตอนที่ ๗ : เลขานุการ กวณ. แจ้งคำวินิจฉัย และติดตามผลการปฏิบัติ
วิธีปฏิบัติ

- ๑) ผู้ช่วยเลขานุการ จัดทำหนังสือแจ้งคู่กรณีทราบและถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
- ๒) เจ้าหน้าที่สำนวนติดตามผลการวินิจฉัย และปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
- ๓) เจ้าหน้าที่สำนวน ทำการวิเคราะห์ และทำสรุปย่อคำวินิจฉัยในเรื่องที่วินิจฉัยนั้น เสนอ ผอ. สขร. เพื่อทราบ
- ๔) เจ้าหน้าที่รวบรวม และนำคำวินิจฉัยที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบทั้งหมดมา วิเคราะห์ ประเด็น และแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายด้านการอุทธรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเสนอให้ ผอ.สขร. ทราบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ๕) เจ้าหน้าที่สำนวนส่งคืนแฟ้มสำนวนให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ สวธ. จัดเก็บในสารบบแฟ้มสำนวนต่อไป โดยการเก็บรักษาสำนวนของเรื่องที่พิจารณาเพื่อความสะดวกในการค้นหา และรักษาความลับมิให้รั่วไหล

๙. มาตรฐานงาน

๙.๑ มาตรฐานระยะเวลา ระยะเวลาดำเนินการรวม ๔๐.๕ วัน โดยไม่นับรวมระยะเวลาที่ไม่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานได้ แต่ไม่เกินเวลาตามที่กำหนดตามกฎหมาย (ภายใน ๖๐ วัน)

๙.๒ มาตรฐานในเชิงคุณภาพ เจ้าหน้าที่สำนวนสามารถดำเนินการกระบวนการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ เป็นไปตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ครบถ้วนได้มาตรฐาน

๑๐. ระบบติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ผู้บังคับบัญชาตรวจติดตามผลการปฏิบัติเรื่องอุทธรณ์ตามขั้นตอนต่างๆ จากการรายงานของเจ้าหน้าที่ และจากการรายงานการประชุมของ กวณ. และคณะอนุกรรมการฯ

๑๐.๒ ผู้บังคับบัญชาติดตามผลการปฏิบัติ และความคืบหน้าของเรื่องอุทธรณ์จากระบบงานสารสนเทศเรื่องอุทธรณ์

๑๐.๓ ผู้ที่เกี่ยวข้องนำปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานอุทธรณ์ต่อไป

๑๐.๔ มีการรายงานผลการปฏิบัติตามขั้นตอนตามกำหนด และมีการรักษากรอบระยะเวลาตามคำรับรอง

๑๑. เอกสารอ้างอิง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รับรองสิทธิได้รู้ หรือได้รับทราบของประชาชน (Right to Know) ภายใต้หลักการ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐไว้โดยแจ้งชัดตามมาตรา ๔๑^๒ โดยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าว

^๒ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า “บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ (๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ”

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวเกียรติยศชื่อเสียงและครอบครัวการกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใดๆ จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นการพูดการเขียนการพิมพ์การโฆษณาและการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

(๓) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๕๘ วรรคสอง บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูลคำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่งในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่งรัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนชุมชนสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุดและต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๕๙ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติและต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

๒) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย फिल्म การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่นให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้อัยการหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาวิธีพิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และบทกำหนดโทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

๓) ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๔ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขามีหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาจัดให้มีองค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์ขึ้นมากณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์

เมื่อได้รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้ว ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์มอบหมายให้องค์คณะใดองค์คณะหนึ่งเป็นผู้พิจารณาเรื่องนั้น และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วยว่ามอบหมายให้องค์คณะใด ประกอบด้วยบุคคลใดบ้างเป็นผู้พิจารณา

องค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์ประกอบด้วยกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในสาขานั้นไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสองคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้แก่องค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์นั้น

การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใด ให้ถือว่าเป็นการพิจารณาและวินิจฉัยในนามของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขานั้น

ข้อ ๗ ให้กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นหัวหน้าคณะและเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

ในกรณีที่ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขานั่งพิจารณาอยู่ในองค์คณะใด ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นหัวหน้าคณะ

ข้อ ๘ ให้หัวหน้าคณะกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

ข้อ ๙ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์มีหน้าที่ รวบรวม และวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ อาจมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานทางธุรการหรืองานอื่น ๆ ได้

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่งตั้งฝ่ายเลขานุการตามที่เห็นว่าเหมาะสมกับเรื่องที่พิจารณา ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ต้องมีการสอบประวัติและพฤติกรรมเพื่อให้ได้รับความไว้วางใจในการเข้าถึงชั้นความลับได้

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้หัวหน้าคณะและกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์คำนึงถึงความเร่งด่วนของเรื่องที่พิจารณาประกอบด้วย

ข้อ ๑๖ ให้กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ จะเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นหรือขอความร่วมมือให้จัดส่งเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา หรือขอไปตรวจดูเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้หัวหน้าคณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบก่อน

ในกรณีที่กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะไม่ให้ความร่วมมือตามวรรคสอง หรือบุคคลดังกล่าวปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ หากจำเป็นให้รายงานองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาใช้อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกให้บุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ต่อไป

ข้อ ๑๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการโดยเคร่งครัด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐนั้นไม่อาจจัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ได้ หน่วยงานของรัฐนั้นต้องชี้แจงเหตุผลเป็นหนังสือให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑๖ และเสนอให้มีการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารนั้นด้วยวิธีการอื่น

๑๒. แบบฟอร์มที่ใช้ (ถ้ามี)

- ๑) แบบฟอร์มคำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
- ๒) แบบฟอร์มคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑๓. ข้อเสนอแนะ/ เทคนิคในการปฏิบัติงาน/ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขและพัฒนางาน

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. การเป็นผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ	๑. หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักจะใช้สิทธิอุทธรณ์ในกรณีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษา/ข้อมูลทางการเงิน เพื่อที่จะนำไปบังคับชำระหนี้ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมาย	๑. ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ จะใช้คำว่า “บุคคล” ปรากฏอยู่ในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ ซึ่งจะหมายถึงบุคคลธรรมดา และยังหมายความรวมถึง เอกชน กลุ่มหรือคณะบุคคล และนิติบุคคลด้วย ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐจะใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายฉบับนี้ จะต้องพิจารณาว่าใช้สิทธิในฐานะเป็นนิติบุคคลทางกฎหมายมหาชน หรือนิติบุคคลทางกฎหมายแพ่ง มิใช่พิจารณาเพียงแค่ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐจึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิ
	๒. การขอข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบทรัพย์ เช่น ข้อมูลไปยังสำนักงานประกันสังคม หรือข้อมูลทางการเงินของธนาคาร	๒. การขอข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบทรัพย์นั้น แนวทางการวินิจฉัยจะพิจารณาในรายละเอียดของมูลหนี้เป็นหลักว่า มูลหนี้ที่นำมาเป็นเหตุในการขอข้อมูลมาจากมูลหนี้อะไร หากเป็นมูลหนี้เกี่ยวกับสัญญา ซึ่งผู้ขอข้อมูลสมัครใจในการก่อนนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลเหมือนเช่นการทำนิติกรรมสัญญาซึ่งฝ่ายผู้เป็นเจ้าของมีช่องทางอื่นที่จะบังคับชำระหนี้ดังกล่าวได้ แต่หากเป็นมูลหนี้ละเมิด เช่น ขับรถยนต์ชนได้รับบาดเจ็บสาหัส ผู้อุทธรณ์ไม่มีช่องทางอื่นที่สามารถบังคับชำระหนี้เอากับลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้แล้ว จึงมีเหตุอันสมควรที่ผู้อุทธรณ์จะได้ทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนในการบังคับชำระหนี้ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งคดีได้ถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอ
	๓. คนต่างด้าวไม่มีสิทธิขอ เนื่องจากยังไม่มีกฎกระทรวงประกาศรับรองให้ใช้สิทธิได้	ปัจจุบันคนต่างด้าว ยังไม่มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ (ตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อร. ๗/๒๕๖๒) แต่ กขร. ควรออกกฎกระทรวงกำหนดสิทธิให้คนต่างด้าว ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๒. การเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียน	หน่วยงานของรัฐ ส่วนใหญ่จะพิจารณาว่าข้อมูลของผู้ร้องเรียนเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยแล้ว ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อม	ในการพิจารณาเปิดเผยรายชื่อหรือรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้องเรียนนั้น โดยแนวทางการวินิจฉัยจะไม่เปิดเผยเป็นหลัก เนื่องจากการที่ผู้ร้องเรียนทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีให้ข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐ

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
	<p>ประสิทธิภาพและอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐</p>	<p>ก็เพื่อช่วยเหลือหรือสอดส่องความผิดปกติหรือการกระทำอันส่อไปในทางที่ผิดต่อกฎหมาย และให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความปกติสุขและความสงบเรียบร้อยในสังคม และในขณะเดียวกันต้องคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลและผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนดังกล่าวด้วย แต่ถ้าเรื่องร้องเรียนเรื่องใดปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้งหรือประสงคให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ถูกร้องเรียน อาจพิจารณาให้เปิดเผยได้ ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมแก่ฝ่ายผู้ถูกร้องเรียนด้วย</p> <p>หมายเหตุ : คำวินิจฉัยที่ สค ๓๐๓/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๙๓/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๑๗/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๙๕/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๙๓/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๗๒/๒๕๖๐</p>
<p>๓. การเปิดเผยรายชื่อผู้ประเมินผลงานวิชาการ</p>	<p>สืบเนื่องจากการจัดสัมมนาทางวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้มีการกล่าวถึงคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ว่าส่วนใหญ่จะมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการผู้ทำการประเมินผลงานทางวิชาการ ซึ่ง สกอ. แจ้งว่ากรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ทำหน้าที่กรรมการประเมินผลงานวิชาการได้</p>	<p>ในการพิจารณาเปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการผู้ทำการประเมินผลงานทางวิชาการนั้น โดยหลักการหากอยู่ระหว่างการพิจารณาหรือประเมินผลงานซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นการพิจารณาลับ การเปิดเผยอาจจะส่งผลกระทบต่อการให้ความเห็นและเป็นอุปสรรคต่อการประเมินผลงานทางวิชาการได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แต่เมื่อการประเมินผลงานเสร็จสิ้นแล้ว รายชื่อคณะกรรมการฯ ดังกล่าวย่อมสามารถเปิดเผยได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าคณะกรรมการฯ ที่พิจารณาผลงานนั้นปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องมากน้อยเพียงใด และมีความเชี่ยวชาญหรือมาตรฐานการประเมินอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสในกระบวนการประเมินผลงาน และเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน</p> <p>หมายเหตุ : คำวินิจฉัยที่ สค ๑๖๒/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๕๗/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สค ๒๔๐/๒๕๕๙ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๖๕/๒๕๕๗ คำวินิจฉัยที่ สค ๒๑๑/๒๕๕๔ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๘๗/๒๕๕๒</p>

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<p>๔. การขอแก้ไขวันเดือน ปีเกิด</p>	<p>๑. ก.พ. จะพิจารณาจากเอกสารหลักฐานที่ส่งไปประกอบการพิจารณาและเห็นว่า กรณียังไม่อาจพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยว่าผู้อุทธรณ์เกิดวัน เดือน ปีเกิด ตามที่ขอแก้ไข จึงมีมติไม่อนุมัติให้แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ของผู้อุทธรณ์</p> <p>๒. ใช้วิธีพิจารณาแบบคดีทางอาญา</p> <p>๓. ก.พ. จะพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ เท่านั้น</p> <p>๔. หน่วยงานไม่รับพิจารณาหากยื่นขอแก้ไขภายหลังเดือนธันวาคมของปีงบประมาณนั้น (คำสั่ง สค ๔/๒๕๖๐)</p>	<p>๑. การที่ ก.พ. วินิจฉัยไม่แก้ไขปีเกิดให้ผู้อุทธรณ์ โดยอ้างว่าผู้อุทธรณ์ไม่อาจพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยนั้น เป็นวิธีพิจารณาความผิดในคดีอาญา ซึ่งไม่อาจนำมาใช้กับการพิสูจน์วัน เดือน ปีเกิด ของบุคคลได้ เพราะมิใช่เป็นเรื่องคดีอาญาแต่อย่างใด (คำวินิจฉัยที่ สค ๒๐๕/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๓๐๐/๒๕๖๑)</p> <p>๒. เมื่อมีผู้ยื่นคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ. ๗) คณะกรรมการ ก.พ. จึงมีหน้าที่ต้องรับไว้พิจารณาและวินิจฉัยตามพยานหลักฐานที่ได้ยื่นประกอบคำขอแก้ไขนั้นว่าเชื่อถือได้หรือไม่ หากเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือได้ ก็มีคำสั่งให้แก้ไขวันเดือนปีเกิดให้ถูกต้องตามหลักฐานดังกล่าว แต่หากเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อไม่ได้ คณะกรรมการ ก.พ. ต้องมีคำสั่งไม่แก้ไขแล้วแจ้งสิทธิอุทธรณ์ เพื่อให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป การที่ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ชี้แจงว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวันเดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๙ จึงส่งคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดคืนนั้น เห็นว่า ระยะเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาทางบริหารในการเร่งรัดให้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการควบคุมเกษียณอายุราชการของข้าราชการ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้อุทธรณ์ในการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในฐานะที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ตนเห็นว่าไม่ถูกต้อง ตามที่เป็นจริง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (คำวินิจฉัยที่ สค ๑๔๓/๒๕๖๐)</p> <p>๓. การพิจารณาเอกสารที่เป็นหลักฐานที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ จะต้องอยู่บนพื้นฐานที่ว่าเมื่อเป็นเอกสารที่ทางราชการรับรองความถูกต้องแท้จริง และดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว จะต้องถือว่าเป็นเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือ และจะต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดด้วย</p>

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<p>๕. การไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย หรือส่งข้อมูลล่าช้า หรือไม่ส่งข้อมูลประกอบการพิจารณา</p>	<p>๑. หน่วยงานที่ไม่สามารถส่งข้อมูลข่าวสารมาประกอบการพิจารณาได้เลย ได้แก่ ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. โดยจะต้องได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ท. ก่อน และโดยส่วนใหญ่จะมีมติให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมาชี้แจงพร้อมทั้งนำข้อมูลมาให้คณะกรรมการ กวฉ. ตรวจสอบเท่านั้น (อ้างมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการภายในฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๑)</p> <p>๒. ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. ไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย (คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๒๕/๒๕๖๐ และ สค ๒๒๖/๒๕๖๐)</p>	<p>เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีอำนาจตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ และในอดีตที่ผ่านมา คณะกรรมการฯ ก็เคยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีไม่ส่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติจะเชิญเจ้าหน้าที่มาชี้แจงพร้อมทั้งให้นำข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการไม่ส่งข้อมูลตามคำสั่งของคณะกรรมการฯ</p> <p>กรณีหาก ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย ผู้อุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้สำนักงาน ป.ป.ช. ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าวได้ต่อไป แต่หากเป็นกรณีของ ป.ป.ท. เป็นอำนาจหน้าที่ของ กจร. ที่จะพิจารณาเสนอเรื่องไปยัง นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้สำนักงาน ป.ป.ท. ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยและพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในส่วนของการไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>๖. การพิจารณาของกรรมการ กวฉ. ในกรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสีย</p>	<p>๑. กรณีที่กรรมการ กวฉ. ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานใด จะพิจารณาวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นได้หรือไม่</p> <p>๒. หากกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง หรือเกษียณอายุราชการ</p>	<p>เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยเป็นไปโดยบทบัญญัติของกฎหมายและป้องกันเรื่องส่วนได้เสียที่อาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง กรรมการฯ ที่มาจากหน่วยงานของรัฐใด จะพิจารณาอุทธรณ์เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีได้ โดยจะกำหนดไว้ในหมายเหตุท้ายคำวินิจฉัยว่า “..(ชื่อกรรมการ)..ไม่ได้ร่วมพิจารณาและลงนามใน</p>

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
	แล้ว จะพิจารณาข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นได้หรือไม่	คำวินิจฉัย เนื่องจากต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”
๗. การพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการสอบสวนทางวินัย / การสอบสวนความรับผิดทางละเมิด	๑. สำนวนการสอบสวนวินัย จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ใดที่จะถือว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว เช่น การสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว หรือการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว หรือต้องออกคำสั่งลงโทษแล้ว	๑. แนวทางในการพิจารณาเปิดเผยสำนวนการสอบสวนวินัย คือ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารหรือไม่ เพียงใด ถ้าเป็นบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการแก้ข้อกล่าวหา แต่หากผู้ขอข้อมูลไม่ใช่เป็นผู้มีส่วนได้เสียอาจจะได้ข้อมูลเพียงบางส่วนแต่จะไม่มีสิทธิ์ทำผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ๒. พิจารณาการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้วหรือไม่ โดยพิจารณาจากหน่วยงานมีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือไม่ หากมีคำสั่งลงโทษแล้ว หรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่ากระบวนการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้น การเปิดเผยสำนวนการสอบสวนจะไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
	๒. การเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับพยานบุคคล หรือผู้ให้ถ้อยคำ จะเปิดเผยได้มากน้อยเพียงใด	ต้องพิจารณาว่ามีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วยหรือไม่อย่างไร หรือมีถ้อยคำ คำให้การของบุคคลผู้ให้การเป็นพยานที่อาจกล่าวใส่ร้ายหรือกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาได้รับความเสียหายหรือไม่ ถ้ามี ควรปกปิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือชื่อ นามสกุล หรือข้อความที่อาจทำให้ทราบได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำ
	๓. กรณีการสอบสวนความรับผิดทางละเมิด เมื่อหน่วยงานมีคำสั่งให้รับผิดทางละเมิดแล้วผู้ขอประสงค์ที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนและรายละเอียดที่รับผิดทางแพ่ง ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะให้หรือไม่ได้อย่างไร เนื่องจากจะมีคดีแพ่งและคดีอาญาที่ต่อเนื่องกัน	กรณีการสอบสวนความรับผิดทางละเมิด เนื่องจากในเรื่องละเมิดที่มีลักษณะในทางแพ่งนั้น กรมบัญชีกลางจะเป็นหน่วยตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง ความรับผิดทางละเมิดจะไม่เหมือนกับความรับผิดทางวินัยเพราะเป็นการสอบสวนให้รับผิดทางแพ่ง ซึ่งเป็นคนละฐานความรับผิด ฉะนั้นเมื่อหน่วยงานอ้างว่าเสร็จแล้วแต่แท้จริงยังไม่เสร็จเพราะต้องถูกตรวจสอบโดยกรมบัญชีกลางอีกครั้งหนึ่ง สุดท้ายก็คือกรมบัญชีกลางที่จะต้องชี้ขาด บางทีก็ย้อนกลับไปให้หน่วยงานพิจารณา ในกรณีความรับผิดทางละเมิดจะต้องไปพิจารณาแต่ละชั้นตอนว่าจะสร้าง

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		<p>ปัญหาหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เป็นหลัก แล้วมาซึ่งน้ำหนักในการคุ้มครองสิทธิของเอกชน ในกรณีนี้คือผู้ที่ถูกสอบสวนเป็นสาระสำคัญ ดังนั้น เมื่อการใช้สิทธิของผู้อุทธรณ์อยู่ในขั้นตอนใด การเปิดเผยจะเป็นปัญหาอย่างไร หรือไม่ ต่อการดำเนินการตามความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่</p> <p>ดังนั้น การให้เหตุผลว่าการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ และไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่พิจารณาว่าการเปิดเผยจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการต่อไปหรือไม่นั้น ยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐</p>

๑๔. ภาคผนวก

๑๔.๑ ปริมาณงานย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑)

ผลงาน/ผลผลิต	หน่วยนับ	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนเรื่องอุทธรณ์ที่ได้ดำเนินการจนเป็นที่ยุติ	เรื่อง	๓๘๗	๔๙๖	๔๕๖

๑๔.๒ ปริมาณงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔)

ผลงาน/ผลผลิต	หน่วยนับ	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
จำนวนเรื่องอุทธรณ์ที่ได้ดำเนินการจนเป็นที่ยุติ	เรื่อง	๓๐๗	-	-